

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 3

- K A R A R -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 12/12/2019 tarihli yazıda; “2018 yılı Ocak ayında kurulan il ve ilçe seçim kurullarının iki yıllık görev süreleri 2020 yılı Ocak ayında dolacağından, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 15, 18 ve 19. maddeleri hükümleri uyarınca, bu kurulların 2020 yılı Ocak ayının son haftası içinde iki yıl süre ile görev yapmak üzere yeniden oluşturulması gerekmektedir.

Bu nedenle; il ve ilçe seçim kurullarının yeniden oluşturulması, kuruluş esas ve ilkelerinin belirlenmesi için bir komisyon kurulmasını ve bu hususun karara bağlanmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, Kurulumuzun 12/12/2019 tarih ve 2019/5391 sayılı kararı ile oluşturulan Komisyon çalışmalarını tamamlamış bulunduğundan, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Kanunun 10. maddesi seçim kurullarının; Yüksek Seçim Kurulu, il ve ilçe seçim kurulları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu olduğunu hüküm altına almıştır.

298 sayılı Kanunun 15 ve 18. maddelerinde il ve ilçe seçim kurulları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun iki yılda bir Ocak ayının son haftasında kurulması öngörülmüştür.

Kanunun bu hükümlerine göre, Kurulumuzun 19/01/2018 tarih ve 38 sayılı kararı ile 2018 yılının Ocak ayında kurulmuş tüm il ve ilçe seçim kurullarının görev süreleri 2020 yılı Ocak ayının son haftasında sona ereceğinden, bu kurulların 27 Ocak 2020 tarihinden itibaren bir hafta içinde ve iki yıllık süre için yeniden kurulmaları gerekmektedir.

Bu nedenle il ve ilçe seçim kurulları, kuruluş esaslarının gösterildiği 298 sayılı Kanunun 15, 18 ve 19. maddeleri çerçevesinde oluşturulmalıdır.

I- İl ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimler:

Büyükşehir statüsüne bağlı il merkezleri ile diğer il merkezlerinde adli teşkilatlanmadaki farklılıklar il ve merkez ilçe seçim kurullarının oluşumunu da etkilediğinden, konunun iki bölümde incelenerek kurulların buna göre belirlenmesi zorunludur.

İl seçim kurulu başkanlığı tarafından, Hâkimler ve Savcılar Kurulundan o il ya da ilçede görev yapan hâkimlerin kıdem durumlarının sorulmasını müteakip gelen sıralamaya göre kıdem sırası belirlenerek, ilgili hâkime hangi il ya da ilçe seçim kurulu başkanlığında veya il seçim kurulu üyeliğinde görevlendirildiği bildirilir.

A) Büyükşehir statüsüne tabi olmayan il merkezlerinde:

298 sayılı Kanunun 15. maddesine göre; il seçim kurulu, il merkezinde görev yapan (geçici yetkililer hariç) en kıdemli hâkimin başkanlığında ve merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki asil ve iki yedek hâkim üyeden oluşur.

İl seçim kurulu başkanı ile asil ve yedek üyeler belirlenirken; hâkimlerin kıdemlerini düzenleyen 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 15. maddesi göz önünde bulundurulur. Aynı Kurulda eşler birlikte yer alamazlar.

298 sayılı Kanunun 18. maddesinin ikinci fıkrasında ise; il merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurulu başkanı hâkimden sonra gelen en kıdemli hâkimin başkanlık edeceği belirtilmiştir.

Kanunun bu iki hükmü birlikte değerlendirildiğinde, il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hâkimin merkez ilçe seçim kurulu başkanı olacağı sonucuna varılmaktadır.

İl merkezinde 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin ikinci fıkrası gereğince birden fazla merkez ilçe seçim kurulu kurulması durumunda, il seçim kurulu başkanından sonra gelen kıdemli hâkimler kıdem sırasına göre merkez ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütürler.

Örnek; bir ilde üç merkez ilçe seçim kurulu oluşturulması gerekiyorsa, il seçim kurulu başkanından sonra gelen en kıdemli hâkim birinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim ikinci merkez ilçe seçim kuruluna, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim de üçüncü merkez ilçe seçim kuruluna başkanlık edecektir.

Merkez ilçe seçim kurulları başkanları bu şekilde belirlendikten sonra bu hâkimlerden sonra gelen en kıdemli hâkimlerden, sırasıyla ilk ikisi il seçim kurulu asıl üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürütecektir.

B) Büyükşehir statüsüne tabi il merkezlerinde:

İl seçim kurulu başkanlığı görevini yürütecek hâkim, yukarıda (A) bendindeki esaslara göre belirlenir. Başka bir ifadeyle il merkezinde ve o ilin adı ile anılan adli teşkilatta görevli (geçici yetkililer hariç) hâkimlerden en kıdemli olanı il seçim kurulu başkanlığı görevini yürütür.

a) İl merkezindeki ilçelerin hiçbirinde bağımsız, diğer bir anlatımla o ilçenin adı ile anılan adli teşkilat yok ise, bu durumda ilçeler 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına o ilçedeki mevcut ilçe seçim kurullarının numarası yazılarak, il merkezinde bulunan merkez ilçe seçim kurullarının sayısı saptanır.

Daha sonra il seçim kurulu başkanı hâkimden sonra gelen o yer hâkimlerinden toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isimler belirlenir ve kıdemlerine göre sıralanır.

Bu listede yer alan hâkimler, listedeki sıralarına göre sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

Örnek; Konya İl merkezinde, adli teşkilatı bulunmayan ilçelerden; Selçuklu İlçesinde (3), Meram İlçesinde (2) ve Karatay İlçesinde (1) olmak üzere toplam (6) adet ilçe seçim kurulu bulunmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, bu ilçelerin kesinleşen seçmen sayıları aşağıda gösterildiği gibidir.

<u>Sıra No</u>	<u>İlçe Adı</u>	<u>Seçim Kurulu Sayısı</u>	<u>Seçmen Sayısı</u>
1	Selçuklu	3	426.683
2	Meram	2	231.848
3	Karatay	1	206.841

Bu sıralamaya göre, Konya Adliyesinde görev yapan hâkimlerden, il seçim kurulu başkanı olan hâkimden sonra gelen en kıdemli hâkim Selçuklu Birinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim Selçuklu İkinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim Selçuklu Üçüncü İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim Meram Birinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim Meram İkinci İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı, ondan sonra gelen en kıdemli hâkim de Karatay İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenecektir.

b) İl merkezindeki ilçelerin bir ya da bir kaçında bağımsız adli kuruluş bulunduğu takdirde bu ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıkları, o ilçenin hâkimleri arasından, bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanları ise yukarıda (a) bendi örneğinde olduğu gibi belirlenecektir.

Örnek; Ankara İlinde bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerin 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısı esas alınarak büyükten küçüğe doğru yapılan sıralamasına göre Çankaya, Keçiören, Yenimahalle, Mamak, Altındağ ve Pursaklar ilçe seçim kurulu başkanları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanı Ankara Adliyesinde,

Adli teşkilatı bulunmayan Sincan, Etimesgut ve Ayaş ilçelerinde adli işler Ankara Batı Adliyesi adli teşkilatı tarafından yürütüldüğünden, Sincan, Etimesgut ve Ayaş ilçelerindeki seçim işleri Ankara Batı Adliyesinde

görevli hâkimler arasında yukarıdaki (a) bendi örneğinde olduğu gibi belirlenecektir.

C) Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun oluşumu:

298 sayılı Kanununun 10. maddesi uyarınca; yurt dışında bulunan vatandaşların oy kullanmalarıyla ilgili seçim işlerini yönetmek üzere Ankara İl Seçim Kuruluna bağlı Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu oluşturulması öngörülmüştür.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu I-B.a. maddesinde belirtildiği gibi; Ankara Adli Teşkilatında adli iş ve işlemleri yürütülen ilçeler, ilçe seçim kurulu sayıları belirtilerek ve 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutularak, alt alta yazılmak suretiyle oluşturulan listenin sonuna Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ilave edilir.

Daha sonra Ankara İl Seçim Kurulu Başkanından sonra gelen Ankara hâkimlerinden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isimler belirlenerek kıdemlerine göre sıralanır ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları ile Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini yürütecek hâkimler belirlenir.

Örnek: Ankara İl merkezinde adli teşkilatı bulunmayan ilçelerden; Çankaya İlçesinde (4), Keçiören İlçesinde (4), Yenimahalle İlçesinde (3), Mamak İlçesinde (3), Altındağ İlçesinde (2), Pursaklar İlçesinde (1) ilçe seçim kurulu ve ayrıca Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu bulunmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, bu ilçelerin kesinleşen seçmen sayıları aşağıda gösterildiği gibidir.

<u>Sıra No:</u>	<u>İlçe Adı</u>	<u>Seçim Kurulu Sayısı</u>	<u>Seçmen Sayısı</u>
1	Çankaya	4	675.782
2	Keçiören	4	663.345
3	Yenimahalle	3	483.390
4	Mamak	3	453.000
5	Altındağ	2	257.689
6	Pursaklar	1	97.665

Bu sıralamaya göre, Ankara Adliyesinde görev yapan ve il seçim kurulu başkanı olan hâkimden sonra gelen en kıdemli dört hâkim Çankaya 1, 2, 3 ve 4., ondan sonra gelen en kıdemli dört hâkim Keçiören 1, 2, 3 ve 4., ondan sonra gelen en kıdemli üç hâkim Yenimahalle 1, 2 ve 3., ondan sonra gelen en kıdemli üç hâkim Mamak 1, 2 ve 3., ondan sonra gelen en kıdemli iki hâkim Altındağ 1 ve 2., ondan sonra gelen en kıdemli hâkim Pursaklar İlçe Seçim Kurulu başkanlıkları görevlerini kıdem sırasına göre üstlenirler. Pursaklar İlçe Seçim Kurulu Başkanından sonra gelen en kıdemli hâkim ise Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı görevini üstlenir.

II- İl seçim kurulu üyelerinin belirlenmesi:

İl ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütecek hâkimler belirlendikten sonra, o yerde görevli bulunan hâkimler arasından kıdem sırasına göre ilk ikisi il seçim kurulu asıl üyeliği, sonra gelen ikisi de il seçim kurulu yedek üyeliği görevini yürüteceklerdir.

III- İlçe seçim kurulu başkanının belirlenmesi:

298 sayılı Kanununun 18. maddesine göre; ilçedeki en kıdemli hâkim kurulun başkanıdır.

Anılan Kanununun 10. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca ilçede birden fazla ilçe seçim kurulunun kurulması halinde ise, ilçede görevli hâkimler, birden fazla merkez ilçe seçim kurulu bulunan illerde olduğu gibi kıdem esasına göre ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütürler.

IV- İl ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimlerin saptanmasına ilişkin esaslar:

a) 298 sayılı Kanununun 15 ve 18. maddelerinde yapılan düzenlemeyle; il ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hâkimlerin belirlenmesinde "**kıdem**" esası getirilmiştir.

Hâkimler arasındaki kıdem, 2802 sayılı Kanununun 15. maddesinde yazılı esaslara göre belirlenir. Ancak bu kıdem belirlenmesinde, kınama veya daha ağır disiplin cezası almış olanlar diğerlerinden kıdemsiz sayılırlar.

b) 298 sayılı Kanununun 15 ve 18. maddelerine göre; il ve ilçe seçim kurullarının sürekliliği ve iki yılda bir yenilenmesi esası getirilmiştir. Hâkimlerin 2020 yılı Ocak ayının son haftasındaki kıdem durumları esas alınmak suretiyle oluşturulan il ve ilçe seçim kurulları iki yıl süre ile görev yaparlar.

Bu nedenle il ve ilçe seçim kurulları oluşturulduktan sonra, terfi veya yer değiştirme kararları sonucunda o yer hâkimleri arasında meydana gelebilecek kıdem değişiklikleri, seçim kurullarının yapısında iki yıl süre ile bir değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Naklen atama, istifa veya emeklilik gibi nedenlerle il ve ilçe seçim kurullarında meydana gelen boşalmalarda ise, kurullarda görev almamış en kıdemli hâkim il ve ilçe seçim kurullarında boşalan görevi üstlenir.

Bu temel kuralın tek istisnası il seçim kurulu başkanlığıdır. İl seçim kurulu başkanlığının il merkezinde görevli hâkimlerden en kıdemli olan tarafından yürütülmesi hem yasal zorunluluk, hem de hizmetin bir gereğidir. Herhangi bir sebeple il seçim kurulu başkanlığının sürekli olarak boşalması halinde, başka kurullarda görev alıp almadığına bakılmaksızın il merkezindeki en kıdemli hâkim il seçim kurulu başkanlığı görevini yürütür.

Eğer boşalma nedeniyle il seçim kurulu başkanlığı görevini üstlenen kıdemli hâkim, il veya ilçe seçim kurullarından ayrılarak bu göreve gelmiş ise, onun ayrılmasıyla boşalan göreve yukarıda belirtilen asıl kural uyarınca kurullarda görev almamış hâkimlerden en kıdemlisi getirilir.

Kurullarda görev alanlar, 298 sayılı Kanununun 27. maddesi hükmü gereği görevlerine başlamadan önce kurul önünde and içerler. Buna ilişkin tutanak Yüksek Seçim Kuruluna gönderilir.

Örnek (1);

(A) İlinde, il seçim kurulu ile il merkezinde mevcut (3) merkez ilçe seçim kurulu Ocak/2020 tarihinde oluşturulmuş ve kuruluşları kesinleşmiş olsun. Sonradan çıkan ve bu kurullarda görevli hâkimlerin yer almadığı bir atama kararnameyi ile o il merkezine, kurullarda görevli hâkimlerden daha kıdemli iki hâkimin atanması halinde;

Bu durum, seçim kurullarının bünyesinde herhangi bir değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Örnek (2);

(B) İlinde, il ve merkez ilçe seçim kurulları kurulduktan bir süre sonra il seçim kurulu başkanının başka bir yere atanması ya da emekli olması durumunda;

İl merkezinde, ondan sonra gelen en kıdemli hâkimin 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanı olması halinde, il seçim kurulu başkanlığını aynı yer 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanı üstlenir; bu suretle boşalan 2. merkez ilçe seçim kurulu başkanlığı ise ilde görevli ve kurullarda görev almamış en kıdemli hâkim tarafından yürütülür.

Örnek (3);

Birden fazla ilçe seçim kurulu bulunan (A) ilçesinde, 1. ilçe seçim kurulu başkanının naklen başka bir yere atanması halinde bu görevi, ilçenin diğer seçim kurullarında görev almamış o yerde görevli en kıdemli hâkim üstlenir.

c) Bir hâkimin, o yer hâkimi sıfatını kazanabilmesi için atanması yeterli olmayıp görev yerine gelerek işe başlamış olması gerekir. Bu nedenle, önceden ataması yapıldığı halde çeşitli nedenlerle atandığı il veya ilçedeki görevlerine başlamamış hâkimlerin, kurullar oluşturulduktan sonra gelerek görevlerine başlamış olmaları, seçim kurullarında değişiklik yapılmasını gerektirmez.

Ancak kurulların oluşumundan önce atanan hâkimlerin kıdem durumu; Ocak ayının son mesai günü itibariyle görevde olanlar arasında belirlenir.

ç) Seçim kurullarının oluşumu sırasında; o yer kadrosunda yer alan hâkimlerden bir kısmının izinli, raporlu, geçici olarak görevden uzaklaştırılmış veya başka yerde geçici yetkili olmaları, kurullarda görev almalarına engel değildir.

İzin, rapor, geçici olarak görevden uzaklaştırma veya geçici yetki nedeniyle görevi başında bulunamayan hâkim;

- İl seçim kurulu başkanı ise; il seçim kurulu başkanlığı görevini, il seçim kurulunun en kıdemli üyesi,
- İlçe seçim kurulu başkanı ise; ilçe seçim kurulu başkanlığı görevini, kurullarda görev almamış hâkimlerin en kıdemlisi

geçici olarak yürütür.

Kurullarda asıl görevli hâkimlerin izin, rapor, geçici olarak görevden uzaklaştırma ya da geçici yetki sürelerinin sona erip görevlerine dönmeleri durumunda, kurullarda geçici olarak görev almış olanlar yerlerini bu hâkimlere bırakırlar.

Ancak, kurullardaki geçici görev süresinin **üç ayı geçmesi halinde** bu görev sürekli hale dönüşür. Bununla birlikte, il seçim kurulu başkanlığını geçici görevle yürütme süresinin 3 ayı geçmesi durumunda, İl Seçim Kurulu Başkanı yukarıdaki esaslara göre yeniden ve sürekli olarak belirlenir.

d) Kurulların oluşumu sırasında o yerde geçici yetkili olarak görevli olan hâkimin il ve ilçe seçim kurullarında görev almaması esastır. Ancak ilçede yetkili hâkimden başka hâkim yoksa yetkili hâkim geçici olarak ilçe seçim kurulu başkanlığını üstlenir. İl seçim kurulu, yetkili hâkim katılmadan oluşmuyorsa yetkili hâkim geçici olarak il seçim kuruluna üye olarak katılır; başkan olarak katılamaz. Bu görevler geçici durum sona erinceye kadar devam eder.

e) İl seçim kurulu başkanlığı, asıl ve yedek üyelikleri ile ilçe seçim kurulu başkanlığı görevini yürütecek olan hâkimlerden biri, herhangi bir sebeple bu görevi yapamaz ve o yerde bu görevi yapabilecek başka bir hâkim de bulunmazsa, o yerin bağlı olduğu ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içerisinde bulunan ve görevinden ayrılmasında sakınca görülmeyen bir hâkime, mercince bu yetki verilir.

Yukarıda belirtilen eksiklerin, ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içerisindeki hâkimlerden tamamlanmasına imkân bulunmayan hâllerde, bu ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemesi yargı çevresi içerisindeki hâkimlerden biri, yukarıdaki usule göre yetki verilerek görevlendirilir.

f) Seçim işlerinin özellikle seçim dönemlerinde mesai saati gözetilmeksizin yürütülmesi gerektiğinden, seçim iş ve işlemlerinin sağlıklı yürütülebilmesi için seçim kurulları oluşturulmadan önce, sağlık durumu bu görevleri yerine getirmeye uygun olmayan hâkimlerin, sağlık durumlarını belgelendirmeleri halinde seçim kurullarında görev alıp alamayacaklarına Yüksek Seçim Kurulunca karar verilir.

Seçim kurullarında görev almama konusundaki mazereti Yüksek Seçim Kurulunca kabul edilen hâkimler kurullarda görevlendirilmez.

V- Adli teşkilatı olmayan veya ilçe statüsüne getirilmiş oldukları halde bugüne kadar adli teşkilatı hiç kurulmamış olan ilçelerde ilçe seçim kurulu başkanının belirlenmesi:

Adli teşkilatı olmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıklarına; adli yönden bağlanılan ve adli işlemlerin yürütüldüğü il veya ilçedeki o yer ilçe seçim kurulu başkanı ve varsa il seçim kurulu asıl ve yedek üyelerinden sonra gelen en kıdemli hâkim getirilir.

Ancak bu kapsamda bulunan ilçeler birden fazla olduğu takdirde, bu ilçeler 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralamaya tabi tutulmak suretiyle bir liste düzenlenir. Her ilçenin karşısına numara yazılarak seçim kurullarının sayısı saptanır. Mevcut ilçe seçim kurulu başkanından veya il seçim kurulu başkan ve üyeleri ile merkez ilçe seçim kurulu başkanından sonra gelen hâkimlerden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar kıdem durumuna göre isimler belirlenir. Bu listede yer alan hâkimler, seçmen sayısına göre sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenirler.

İlçe seçim kurulu oluşumunda hâkim sayısının yetersiz olması durumunda merkez ilçeye en yakın ilçe seçim kurulu başkanlığı, merkez ilçe seçim kurulu başkanınca yürütülür. Buna rağmen boşta kalan ilçe seçim kurulu başkanlığının bulunması halinde bu görev, ilçeye en yakın ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yürütülür.

İlçe statüsüne getirilmiş olduğu halde adli teşkilatı hiç kurulmamış ve bu nedenle de hâkim ataması hiç yapılmamış ilçelerde de yukarıda açıklanan usul uygulanır.

Örnek (1);

Çankırı İl Seçim Kuruluna, başkan ile iki (2) asıl ve iki (2) yedek hâkimin, Merkez İlçe Seçim Kuruluna başkanlık etmesi için bir (1) hâkimin ve adli teşkilatı olmayan Yapraklı, Kızılırmak, Eldivan ve Korgun ilçe seçim kurullarına başkanlık etmesi için dört (4) hâkimin görev alması gerekmektedir. Ancak, Çankırı İl merkezinde hâkim sayısının dokuz (9) olduğu varsayıldığında, kurulların tamamının oluşması için on (10) hâkime ihtiyaç duyulacağından, Çankırı'da görevli hâkim sayısının ihtiyaca cevap vermeyeceği açıktır.

Bu durumda; adli teşkilatı olmayan Yapraklı, Kızılırmak, Eldivan ve Korgun ilçe seçim kurulu başkanlıklarından merkez ilçeye en yakın mesafede olanı, Çankırı merkez ilçe seçim kurulu başkanınca üstlenilir. Diğer üç ilçe seçim kurulu başkanlığı ise; bu ilçelerin 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde kesinleşen seçmen sayısına göre büyükten küçüğe doğru sıralanarak, kurullarda görev almamış hâkimlerden kıdem durumu esas alınarak belirlenir.

Örnek (2);

Adli teşkilatı bulunmayan ilçenin, adli yönden bağlandığı ilçede sadece bir hâkimin bulunduğunu varsayalım. Bu halde, adli teşkilatı olmayan ilçenin seçim kurulu başkanlığı görevinin de, bağlanılan ilçenin ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yürütülmesi gerekir.

VI- İlçe seçim kurulu üyelerinin belirlenmesi:

298 sayılı Kanununun 19. maddesinde; “İlçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesi siyasi partilerden alınır... İlçe seçim kurulu başkanı bu kurulun yeniden kurulması için 18. maddede öngörülen sürenin başında ilçede teşkilatı bulunan ve son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder.” hükmü yer almıştır.

a) Son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılan siyasi partiler; 1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Milliyetçi Hareket Partisi, 3- Hür Dava Partisi, 4- Vatan Partisi, 5- Halkların Demokratik Partisi, 6- Cumhuriyet Halk Partisi, 7- Saadet Partisi, 8- İyi Parti’dir. Şu halde, ilçede teşkilatı bulunması koşulu ile bu siyasi partilerden o ilçede en çok oyu almış olan dört siyasi partiye, iki gün içinde birer asıl ve birer yedek üye adının bildirilmesi için ilçe seçim kurulu başkanı tarafından tebligat yapılır ve ilçe seçim kurulunun siyasi partili asıl ve yedek üyeleri belirlenir.

Süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden ve o ilçede aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulde tamamlanır.

Oyların eşitliği halinde ad çekilir.

b) Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen, dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenmediği takdirde; 298 sayılı Kanununun 14. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunun 09/01/2020 tarihli, 2020/1 sayılı kararı ile belirlenen siyasi partilerden (1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Anavatan Partisi, 3- Bağımsız Türkiye Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrat Parti, 7- Demokratik Sol Parti, 8- Halkların Demokratik Partisi, 9- Hür Dava Partisi, 10- İyi Parti, 11- Milliyetçi Hareket Partisi, 12- Saadet Partisi, 13- Türkiye Komünist Partisi, 14- Vatan Partisi, 15- Yeniden Refah Partisi) o ilçede teşkilatı bulunanlar saptandıktan sonra ilgili partilere ad çekmenin yapılacağı gün ve saat tebliğ edilir ve bunlar arasında ad çekilir.

Ad çekme sonucuna göre belirlenen siyasi partilerin eksik üyelik sayısı kadar bildireceği kimseler ilçe seçim kurulu üyesi olur. (a) bendinde belirtilen yazılı usullerle kendilerinden ad istenmiş ve üye adı bildirmiş olan siyasi partiler bu ad çekmeye dâhil edilmez.

Yukarıdaki usul ve esaslara göre eksik kalan asıl ve yedek üyelikler halen tamamlanamamış ise, 298 sayılı Kanununun 19. maddesinde belirtildiği üzere ilçe merkezinde görev yapan ve toplam memuriyet süresi on yıldan fazla olan, yasama meclisi veya mahalli idare seçimlerinden birine siyasi parti adayı veya aday adayı olarak katılmamış ve evvelce hiçbir siyasi partiye kaydolmamış Devlet memurlarını gösteren o ilçedeki görev süreleri esas alınarak düzenlenecek listenin ilk sekiz sırasında yer alanlar arasından ad çekmeyle belirlenerek tamamlanır.

Mahalli idarceler seçimlerinde alınan oylar ilçe seçim kurulu üyeliklerinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Örnek;

Bir ilçede, Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilen ve ilçede teşkilatı bulunan A, B, C, D, E adlarında beş siyasi partiden sadece A ve B siyasi partileri son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılmış ve bu iki siyasi parti yapılan tebligat üzerine ilçe seçim kuruluna katılacak birer asıl ve birer yedek üyenin adını bildirmişlerdir.

Bu durumda, öncelikle kurulun eksik kalan diğer iki üyeliğinin hangi siyasi partilere ait olacağını saptanması gerekir. Bunun için de C, D, E adlı siyasi partilere tebligat yapılarak, belirlenen gün ve saatte bu üç siyasi parti arasında ad çekme işlemi yapılır. Ad çekmede C ve E adlı siyasi partilerin adlarının çıktığını varsayalım. Bu durumda, bu iki siyasi partiye tebligat yapıp ilçe seçim kurulu asıl ve yedek üyeliği için birer isim bildirmeleri istenerek kurulun eksik kalan iki üyeliği tamamlanır.

Yukarıda belirtilen esas ve usullerin uygulanmasına rağmen ilçe seçim kurulunun siyasi partili üyelerinden eksik kalanlar olursa, bu eksiklik 298 sayılı Kanununun 19. maddesi uyarınca tamamlanır.

e) İlçe seçim kurulunun iki asıl ve iki yedek üyesinin ve siyasi partilerden eksik kalan asıl ve yedek üyelerinin, ilçe merkezinde görev yapan ve 298 sayılı Kanununun 19. maddesinde nitelikleri yazılı Devlet memurları arasından ve aynı maddede gösterilen usulle saptanması gerekir. Söz konusu maddede öngörülen on yıllık görev süresinin başlangıcı, memuriyete ilk giriş tarihidir. O ilçedeki hizmet süresi sadece ad çekmeye esas olacak listenin düzenlenmesinde dikkate alınır.

e) Adli teşkilatı olmayan ilçelerin seçim iş ve işlemleri yargı alanı itibarıyla bağlandıkları ilçelerde, aynı ad ile faaliyet gösteren ilçe seçim müdürlükleri tarafından yürütüldüğünden, söz konusu ilçelerde, ilçe seçim kurullarının kendi adlarıyla yeniden oluşturulması ve ilçe seçim kurullarına alınacak siyasi parti üye ve temsilcileri ile memur üyeleri, adli teşkilatı bulunmayan ilçeden istenir ve yukarıda belirlenen esaslara göre oluşum tamamlanır.

Örnek; Denizli İli Serinhisar İlçesinde adli teşkilatın bulunmaması nedeniyle Serinhisar İlçesinin adli iş ve işlemleri Acıpayam adli teşkilatı tarafından yürütüldüğünden Serinhisar İlçe Seçim Kurulu oluşturulurken Serinhisar İlçe Seçim Kurulu Başkanı, Acıpayam Adliyesinde görev yapan hâkimlerden kıdem sırasına ve bu Genelge'nin (V/a) maddesinde yazılı esaslara göre Serinhisar İlçe Seçim Kurulunun siyasi parti üye ve temsilcileri ile memur üyeleri ise Serinhisar İlçesindeki siyasi partiler ile aynı yerde görev yapan memurlar arasından yukarıda belirtilen esaslara göre belirlenir.

d) Yeni kurulan ilçelerde kurulmuş olan ilçe seçim kurulları, bu yerlerin ilçe olmadan önceki yerleşim birimleri dikkate alınarak 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimindeki oyların partiler bazında birleştirilmesi suretiyle teşkilatı bulunan siyasi partiler arasından, ilçe seçim kuruluna üye adı bildirecek siyasi partiler belirlenir.

VII- Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu üyelerinin belirlenmesi:

Son milletvekili genel seçimine (24 Haziran 2018 tarihinde yapılan 27. Dönem) katılan siyasi partiler; 1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Milliyetçi Hareket Partisi, 3- Hür Dava Partisi, 4- Vatan Partisi, 5- Halkların Demokratik Partisi, 6- Cumhuriyet Halk Partisi, 7- Saadet Partisi, 8- İyi Parti'dir. Bu siyasi partilerden yurt genelinde en çok oyu almış olan dört siyasi partiye, iki gün içinde birer asıl ve birer yedek üye adının bildirilmesi için Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından 298 sayılı Kanununun 18. maddesinde öngörülen sürenin başında, tebligat yapılır ve Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun siyasi partili asıl ve yedek üyeleri belirlenir.

Süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerin aldıkları oyların büyüklük sırasına göre aynı usulle tamamlanır.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen, dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenmediği takdirde; 298 sayılı Kanununun 14. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunun 09/01/2020 tarihli, 2020/1 sayılı kararı ile belirlenen siyasi partilerden (1- Adalet ve Kalkınma Partisi, 2- Anavatan Partisi, 3- Bağımsız Türkiye Partisi, 4- Büyük Birlik Partisi, 5- Cumhuriyet Halk Partisi, 6- Demokrat Parti, 7- Demokratik Sol Parti, 8- Halkların Demokratik Partisi, 9- Hür Dava Partisi, 10- İyi Parti, 11- Milliyetçi Hareket Partisi, 12- Saadet Partisi, 13- Türkiye Komünist Partisi, 14- Vatan Partisi, 15- Yeniden Refah Partisi) Ankara İlinde teşkilatı bulunanlar saptandıktan sonra ilgili partilere ad çekmenin yapılacağı gün ve saat tebliğ edilir ve bunlar arasında ad çekilir.

Ad çekme sonucuna göre belirlenen siyasi partilerin bildireceği eksik üyelik sayısı kadar belirtilen kişiler Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulu üyesi olur. Yukarıda yazılı usullerle kendilerinden ad istenmiş ve üye adı bildirmiş olan siyasi partiler bu ad çekmeye dâhil edilmez.

Mahalli idareler seçimlerinde alınan oylar ilçe seçim kurulu üyeliklerinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun iki asıl ve iki yedek üyesinin ve siyasi partilerden eksik kalan asıl ve yedek üyelerinin, 298 sayılı Kanununun 19. maddesinde nitelikleri yazılı Devlet memurları arasından ve aynı maddede gösterilen usulle saptanması gerekmektedir.

Söz konusu maddede öngörülen on yıllık görev süresinin başlangıcı, memuriyete ilk giriş tarihidir. Bunlar arasında Ankara'daki hizmet süresi, ad çekmeye esas olacak listenin düzenlenmesinde dikkate alınır.

VIII- Siyasi parti temsilcileri

Son milletvekili genel ve ara seçimlerinde kendi listesinden Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilmiş en az bir üyeye sahip olan veya 298 sayılı Kanununun 14. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilân edilen siyasi partilerden o il ve ilçede teşkilatı olanlar il ve ilçe seçim kurullarında birer temsilci bulundurulur.

IX- İlçe seçim kurullarının görev süresi ve kapsamı

İki yıl süre ile kurulacak il ve ilçe seçim kurulları, bu süre içinde yapılacak tüm seçimleri, halkoylamalarını, seçmen kütüklerinin yazımı, denetlenmesi ve güncelleştirme işlemlerini yönetirler.

Ancak, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve ilgili diğer seçim kanunları gereğince yapılacak önseçimleri yönetecek önseçim ilçe seçim kurulları, bu kararda yer alan ilçe seçim kurulları dışında olup, 2820 sayılı Kanununun 41. maddesi uyarınca gerektiğinde ayrıca kurulur.

Yurt dışında bulunan seçmenler için seçim zamanı gümrük kapılarında kurulan geçici gümrük kapısı seçim kurulları bu karar kapsamında değildir.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- İl ve ilçe seçim kurullarıyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 15, 18 ve 19. maddelerinde yazılı usullere göre yukarıda açıklanan esaslar da gözetilerek, 2020 yılı Ocak ayının son haftasında (27 - 31 Ocak) ve iki yıl süre için yeniden kurulmalarına,

2- İl ve ilçe seçim kurullarıyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun kuruluşlarından itibaren iki yıllık görev süreleri içinde yasalarda belirlenen görevlerle birlikte yapılacak tüm seçimleri, halkoylamalarını, seçmen kütükleri yazımını, denetimini ve güncelleştirilmesi işlemlerini yöneteceklerine,

3- Kurulların oluşumu ile yapılan her değişikliğin tutanağa bağlanıp, and içme tutanağı ile birlikte derhal Başkanlığımıza gönderilmesine,

4- Karar örneğinin Resmî Gazete’de yayımlanmasına,

5- Karar örneğinin seçime katılma yeterliliğine sahip olduğu belirlenen siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine,

6- Karar örneğinin Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulun internet sitesinde yayımlanmasına, il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına Kurum içi elektronik posta olarak gönderilmesine,

09/01/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Erhan ÇİFTÇİ

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Nakiddin BUĞDAY

Üye
Muharrem AKKAYA

Üye
Cengiz TOPAKTAŞ

Üye
Kürşat HAMURCU

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Yunus AYKIN

Üye
Faruk KAYMAK

Üye
Refik EĞRİ